

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2008. január 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

Az alárendelt megsértésének büntette és más bűncselekmény miatt a **vádlt** ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa 2007. július 4. napján kihirdetett Kb.I.58/2007. számú ítéletét **helybenhagyja** azzal, hogy a katonai mellékbüntetés helyes megnevezése: 1 (egy) évre a soron következő rendfokozatba előlépésre előírt várakozási idő meghosszabbítása, míg a fennmaradó 60.000 (hatvanezer) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a 2007. július 4. napján kihirdetett KB.I.58/2007. számú ítéletével a vádlottat alárendelt megsértésének büntette miatt 300 napi tétel, napi tételenként 500 Ft, összesen 150.000 Ft pénzbüntetésre és 1 évre a "várakozási idő meghosszabbítására" ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására és a vádlottat kötelezte 66.644 Ft bűnügyi költség megfizetésére, míg a fennmaradó 60.000 Ft megfizetése alól "mentesítette". A vádlottat az ellene szolgálatban kötelességzegés vétsége miatt emelt vád alól felmentette.

A katonai ügyész a nyilatkozattételre 3 napi gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül a kihirdetett ítéletet tudomásul vette. A vádlott irányának megjelölése nélkül, míg védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.III. 118/2007. számú átiratában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az első fokú ítélet tényállását egészítse ki, illetve helyesbítse, mivel a vádlott a tényállásban felsorolt nevek alapján is nem 48, hanem 49 fő alárendeltje tekintetében valósította meg a bűncselekményt. Ugyanezen adatok tekintetében indítványozta az ítélet indokolásának helyesbítését is. Érdemben az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott védője a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsánál előterjesztette fellebbezésének részletes indokolását, amelyben elsődlegesen indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az első fokú ítéletet változtassa meg és védencét az alárendelt megsértésének büntette miatt emelt vád alól mentse fel. Másodsorban, az első fokú ítélet ki nem küszöbölhető megalapozatlansága miatt, annak hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására, harmadsorban a védencével szemben kiszabott büntetés lényeges enyhítésére tett indítványt.

Beadványában a védő kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság nem ellentmondásoktól mentes tényállást állapított meg, nem oldotta fel a vádlott és tanú1, valamint az egyéb tanúk vallomása közötti ellentmondásokat, továbbá a bizonyítékok értékelése is hiányos. A cselekmény jogi minősítésével kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a vádlott magatartása nem olyan súlyú, hogy az bűncselekményt valósított volna meg, és a cselekmény nem jelenti az emberi méltóság sérelmét. Kifejtette, hogy nem a vádlott, hanem az alárendeltjei követtek el jogsértést, amikor a szolgálati panasz törvényben rögzített szabályaitól eltérve fordultak a vádlott ellen.

A védő a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a fellebbezésében, valamint az annak írásbeli indokolásában foglaltakat fenntartotta, valamint kiegészítette azzal, hogy a vádlottnak a magatartása az alárendeltjei felé azért sem lehetett őket emberi méltóságukban sértő, mert a vádlott egy darabig velük együtt futott, tehát ugyanazt szenvedte el mint ők. Kifejtette továbbá, hogy a vádlotti magatartást a tanúk egy része nem értékelte sértőnek. Álláspontja szerint a vádlott bűncselekményt nem követett el. Megismételte írásban rögzített indítványát.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője perbeszédében az ügyészi indítványban foglaltakat tartotta fenn.

A vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy a neki beosztott állomány már előre tudta, hogy részükre milyen utasítást fog kiadni. Annak tudatában volt tanú1 is, de mégsem figyelmeztette őt a lehetséges következményekre. Elmondta továbbá, hogy a fokozott követelménytámasztása miatt a beosztott állomány őt nem kedvelte és sajnálja, hogy az élete ezen ügy miatt más irányba fordult.

A vádlott és védője által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet, és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján felülbírált. A Be. 348.§ (2) bekezdése alapján azonban az első fokú ítélet felmentő rendelkezését a felülbírálat nem érintette, mert azzal kapcsolatban fellebbezést nem terjesztettek elő.

A vádlottnak és védőjének a felmentésre és az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezése, illetve indítványa nem alapos.

A katonai tanács ítélete lényegében megalapozott. Az elsőfokú bíróság a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, az összes számba jöhető bizonyítékot megvizsgálta, azokat megfelelően értékelte, az eljárási szabályokat betartotta és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott részbeni tagadó vallomásával szemben a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomását fogadta el a tényállás alapjául. Nem tévedett akkor sem, amikor tanú1 a tárgyalás során tett vallomását elfogadta. Ezen tanú ugyan a nyomozás során tett vallomását megváltoztatta, azonban a tárgyaláson tett vallomását támasztották alá az ügy egyéb adatai, így a további tanúk vallomásai, valamint az egyes okiratok, többek között a cselekményt követően nyomban megírt rendőri jelentések tartalma is. Az

ügy megítélése szempontjából lényeges körülményeket illetően azonban a vádlott a kihallgatott tanúk vallomásaival egyezően ténybelileg beismerésben volt, függetlenül attól, hogy bűnösségét nem ismerte el. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor az ítéleti tényállásban (4. oldal 2. bekezdés) azt rögzítette, hogy a vádlott 48 beosztottja sérelmére követte el a bűncselekményt, miközben a 3. oldalon 49 beosztott sértett nevét rögzítette. Ezért a másodfokú bíróság az ítéleti tényállást annyiban helyesbíti, hogy: A vádlott "49 alárendeltjével szemben" követte el a bűncselekményt.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által helyesbített tényállás így már mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott bűnösségét a Btk. 358.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c/ pontja szerint minősülő alárendelt megsértésének büntetében állapította meg. E cselekményt az követi el, aki alárendeltjét emberi méltóságában más előtt vagy feltűnően durván megsérti, illetve mindezt több alárendelt sérelmére követi el.

Egységesnek tekinthető a bírói gyakorlat abban a tekintetben, hogy az adott bűncselekmény elkövetése szempontjából az emberi méltóság megsértésének tekinti a meg nem engedett fegyelmezési eszközök alkalmazását. Helyesen rögzítette ítéletében az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott beosztottaival szemben ún. kollektív fenyegetést alkalmazott. A vádlott a neki alárendelt állomány tagjai közül nem csupán azokat büntette, akik az öltözködési utasítást nem tartották be, hanem a teljes állományt. Nem kétséges, hogy az ún. kollektív fenyegetés vagy fegyelmezés a Magyar Köztársaság Rendőrségénél meg nem engedett fegyelmezési módszernek tekinthető, továbbá - a védői állásponttal szemben - az alárendelt emberi méltóságában való megsértésére is alkalmas. Ugyanis a vádbeli cselekmény lényege éppen az, hogy az elkövető nem vizsgálja a szolgálati feladatot ellátó egyes személyek felelősségét, hanem az adott szolgálati feladat végrehajtásában részt vevő teljes állományt vonja a fegyelmezés hatálya alá, így ez a magatartás egyértelműen jogellenes. Ezen keresztül a vádbeli elkövetési magatartás sérti az egység tagjainak igazságérzetét, hiszen nyilvánvalóan olyan személyeket is sújt, akik magatartásukkal semmiféle jogsértést, fegyelmezetlenséget nem követtek el. Ezt a következtetést a sértetteknek a parancs végrehajtása utáni magatartása is alátámasztja. Ezért tehát irreleváns az a védői érvelés, hogy a vádlott maga is futott a beosztottaival, ugyanis az előjárói bűncselekmény a parancs kiadásával és a végrehajtás megkezdésével befejeződött. Mivel a cselekmény a REBISZ objektumának alakulóterén - nagyobb számú személy előtt - valósult meg, figyelemmel a sértettként érintett alárendeltek számára, a bűncselekmény minősített esete törvényesen került megállapításra.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket és nem tévedett, amikor a rendőri szolgálatát eddig kiemelkedő szinten teljesítő vádlottal szemben a Btk. 87.§ (2) bekezdés e/ pontjában írt enyhítő rendelkezés alkalmazásával pénzbüntetést szabott ki, melynél a napi tételek száma arányos a cselekmény tárgyi súlyával és a napi tétel összege megfelelően tükrözi a vádlott személyi, vagyoni és jövedelmi viszonyait. Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor a vádlottal szemben a Btk. 134.§-ában írt katonai mellékbüntetést alkalmazta, mivel a vádlott által elkövetett katonai bűncselekményre figyelemmel neki az előléptetést hosszabb várakozási idő elteltével kell kiérdemelnie. Az elsőfokú bíróság azonban helytelenül nevezte meg az adott katonai mellékbüntetést, ezért az arra vonatkozó ítéleti rendelkezést a másodfokú bíróság 1 évre a soron következő rendfokozatba előlépésre előírt várakozási idő meghosszabbítása mellékbüntetésre helyesbítette.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú katonai tanács tartalmilag ugyan helyesen döntött a felmerült bűnügyi költséggel kapcsolatban, azonban konkrétan nem rendelkezett arról, hogy a fennmaradó 60.000 Ft költséget az állam viselje, ezért a másodfokú bíróság a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést annyiban pontosította, hogy azt az állam viseli a Be. 339.§ (1) bekezdése alapján.

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371.§ (1), (3) és (4) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2008. január 18.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró

A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának ítélete jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2008. január 18.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok
a tanács elnöke
A kiadmány hitelül:

tisztviselő